

Анотація на вибіркoву навчальну дисципліну «Релігієзнавство»

Рівень вищої освіти - *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Кількість кредитів – 5

Компонент освітньої програми: *вибіркoвий*

Мова викладання: *українська*

Викладач: Комарніцька Людмила Миколаївна, андідат філологічних наук, e-mail: kob1974@ukr.net

Опис дисципліни

1. **Актуальність курсу.** Релігія завжди відігравала важливу роль у житті людства, впливаючи на культуру, політику, моральні цінності та соціальні відносини. Курс «Релігієзнавство» набуває ще більшої актуальності через глобальні зміни у релігійному середовищі, міжкультурні взаємодії та сучасні виклики, пов'язані з секуляризацією, технологічним прогресом і геополітичними конфліктами. Знання з даного курсу є надзвичайно важливим, оскільки дозволяють глибше зрозуміти духовні, культурні та соціальні аспекти розвитку людства, сприяють формуванню міжкультурної толерантності, критичного мислення та усвідомлення релігійного розмаїття світу. У часи глобалізації та зростання релігійних суперечностей цей курс допомагає студентам орієнтуватися у складних питаннях віри, етики та суспільних змін.

2. **Мета дисципліни** – ознайомлення студентів з феноменом релігії у різноманітності його проявів від найдавніших часів до сьогодення, формування свідомої, мислячої особистості з розширеним світоглядом, сенсожиттєвими орієнтирами, «стійкої» до різних проявів сект тоталітарного напрямку у сучасному соціокультурному просторі, розвиток загальногуманітарної, особливо філософської культури мислення не тільки стосовно релігії, але й до інших явищ духовної культури.

3. **Завдання курсу** – висвітлення релігійної проблематики, ознайомлення студентів з існуючими підходами щодо осмислення релігійних явищ у сучасному світі, різноманітними формами релігій, їх історією.

4. **Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни:**

Тема 1. Релігієзнавча пропедевтика

Тема 2. Феномен віри та його сутність

Тема 3. Первісні релігійні вірування

Тема 4. Релігії Стародавнього Сходу

Тема 5. Антична релігійна картина світу

Тема 6. Іудаїзм

Тема 7. Релігії Індії (Індуїзм)

Тема 8. Буддизм

Тема 9. Раннє християнство та його еволюція

Тема 10. Православ'я

Тема 11 Католицизм

Тема 12. Протестантизм

Тема 13. Іслам

Тема 14. Історія релігійних ідей: релігійно - філософські погляди епохи Нового часу.

Тема 15 Релігійність як суспільний феномен XX - XXI ст.

Тема 16. Проблема «Свобода совісті» у релігійному контексті

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати і вміти:

знати:

- закономірності виникнення, розвитку й функціонування релігії;
- основні компоненти, історичні різновиди релігій та їх специфічні особливості;
- взаємозв'язок і взаємодію релігії з міфологією, філософією, наукою;
- особливості сучасних світових, національних, нетрадиційних релігійних напрямків;
- особливості релігійної культури України, сучасне становище релігійного життя в Україні;
- основні положення українського законодавства про свободу совісті та релігійні організації

вміти:

- формувати власну позицію щодо сакральної духовності, світової та національної духовної культури, їх цінностей;
- розрізняти особливості конфесійної діяльності релігійних організацій;
- дотримуватися вимог українського законодавства про свободу совісті та релігійні організації;
- підтримувати заходи, спрямовані на відродження української духовної культури;
- сприяти діалогу й співробітництву віруючих і невіруючих в інтересах зміцнення української державності, розвитку національної культури.

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності, яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)	Задовільно	
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного	Незадовільно	Не зараховано

	складання)		
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

5. Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (практичних, семінарських, лабораторних, враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання захист навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів заочної форми навчання здійснюється за 100-бальною системою.

6. ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Академічне релігієзнавство України, історія і сьогодення: колективна монографія. Київ: УАР, 2006. 244 с.
2. Колодний А.М. Дисциплінарне релігієзнавство: навч. посіб. Київ, 219 с.
3. Колодний А.М. Життя. Праця. Думки. Бібліографія. Київ-Дрогобич: Коло, 2007. 128 с.
4. Колодний А.М. Історіософія релігії: монографія. Київ: УАР, 2013. 386 с.
5. Колодний А.М. Релігійне сьогодення України: роздуми, оцінки і прогнози (тематична збірка вибраних статей і тез). Київ: УАР, 2009. 450 с.
6. Пізній протестантизм в Україні / Історія релігії в Україні: у 10-ти т. Т.6. Київ, Дрогобич: видавець Сурма С., 2008. і 632 с.
7. Филипович Л.О. Культура релігійного життя. Вибрані праці. Київ: УАР, 2016. 584 с.
8. Черенков М.М. Європейська реформація та український євангельський протестантизм: Генетико-типологічна спорідненість і національно-ідентифікаційні виміри сучасності: монографія. Одеса: Християнська просвіта, 2008. 566 с.
9. Шевченко В.В. Православно-католицька полеміка та проблеми унійності в житті Русі-України доберестейського періоду. Київ: Преса України, 2002. 416 с.

Додаткова література:

10. Єришев А.О. Релігієзнавство: навч. посіб. Київ: МАУП, 1999. 280 с.
11. Кремень В.Г. Енциклопедія освіти. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
12. Лубський В.І. Релігієзнавство: підручник. Київ: Вілбор, 1997. 480 с.
13. Подольська Є.А. Кредитно-модульний курс з філософії: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство: навч. посіб. Київ: ЦНЛ, Інкос, 2006. 624 с.